

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Zoină Mihail Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 24.04.2018 – 19.07.2018;

2. instanța de apel: 02.08.2018 – 14.11.2018;

3. instanța de recurs: 07.02.2019 – 10.04.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 19.07.2018, Zoină Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) și art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, și condamnat în baza acestor Legi, la:

- pentru episodul din 04 - 05.02.2017 parte vătămată Brînză Vasile - 1 (unu) an închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- pentru episodul din 07.02.2017 parte vătămată Brînză Vasile - 1 (unu) an închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- pentru episodul din 03 - 04.02.2017 parte vătămată Boicu Eugenia - 1 (unu) an închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal - 3 ani 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis fără amendă.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, fiindu-i stabilită lui Zoină Mihail pedeapsa cu închisoare pentru 5 (cinci) ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 85 Cod penal, la pedeapsa numită prin sentință a fost cumulată parțial pedeapsa rămasă neexecutată stabilită prin sentința Judecătorei Hîncești din 27.03.2017, cu stabilirea lui Zoină Mihail a pedepsei definitive cu închisoarea pe termen de 6 (șase) ani cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Zoină Mihail în perioada timpului de noapte din data de 04 spre 05.02.2017, ora exactă nu a fost stabilită, aflându-se în s. Xxxxx r-nul Xxxxx, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în domiciliu lui Vasile Brînză de unde pe ascuns a sustras un telefon mobil de model „Nokia RM 1172” cu numărul de IMEI xxxxx în sumă de 1300 lei de culoare gri, 100 Dolari SUA echivalentul conform cursului valutar de schimb a BNM 1 dolar SUA echivalând cu 21,55 lei MD, 1700 lei MD, cauzând părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 5155 lei, ceea ce la momentul săvârșirii infracțiunii constituia 103,1 u.c.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Zoină Mihail a comis *furtul*, adică *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în locuință cu cauzarea de daune în proporții considerabile* adică infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Tot el, la 07.02.2017, aproximativ la ora 13.00 min., aflându-se în s. Xxxxx r-nul Xxxxx, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în domiciliu lui Vasile Brînză, de unde pe ascuns a sustras o pereche de cercei confecționați din aur în sumă de 1400 lei, două brățări confecționate din aur în sumă totală de 1000 lei, un lăncișor confecționat din aur cu prețul de 500 lei, un pulover cu prețul de 100 lei, un notebook de model „Lenovo” de culoare neagră cu diagonala de 17 cm în sumă de 5200 lei, un telefon mobil de model „Nokia Lumina” de culoare albă care avea deteriorat ecranul în sumă de 3000 lei, cauzând părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 11.200 lei, ceea ce la momentul săvârșirii infracțiunii constituia 224 u.c.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Zoină Mihail a comis *furtul*, adică *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în locuință cu cauzarea de daune în proporții considerabile* adică infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cocipenal.

Tot el, în perioada timpului de noapte din data de 03 spre 04.02.2017, ora exactă nu a fost stabilită, aflându-se în s. Xxxxx r-nul Xxxxx, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în domiciliu lui Boicu Eugenia de unde pe ascuns a sustras mai multe articole de haine bărbătești, cauzând părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 3000 lei, ceea ce la momentul săvârșirii infracțiunii

constituia 60 u.c.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Zoină Mihail a comis *furtul*, adică *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în locuință cu cauzarea de daune în proporții considerabile* adică infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal.

Tot el, la 24.08.2017, aproximativ la ora 02.00 min., urmărind scopul sustragerii și însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, inițial acționând în mod ascuns, a pătruns în domiciliu lui Brînză Vasile din s. Xxxxx r-nul Xxxxx, de unde a sustras pe ascuns un telefon mobil de model „Samsung A8 Plus” în valoare de 15.000 lei, cauzând părții vătămate Brînză Vasile o daună materială în proporții considerabile, însă, în timp ce încerca să se sustragă de la locul comiterii infracțiunii, a fost observat de proprietarul locuinței Brînză Vasile care l-a recunoscut la înfățișare.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Zoină Mihail a comis *jaful*, adică *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile* adică infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Maria Bernicova în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecare cauzei și pronunțarea unei noi decizii prin care lui Zoină Mihail în baza art. 187 alin. (2) Cod penal să fie achitat, iar pe episoadele din 05.02.2017, 07.02.2017 și 04.02.2017 în baza art. 186 alin. (2) Cod penal cu aplicarea prevederilor art. 84 și 85 Cod penal să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate.

3.1. În motivarea apelului a invocat că, în ceea ce privește episoadele de furt, Zoină Mihail a recunoscut vina sa de comiterea faptelor date și s-a căit de cele comise. Cu o parte vătămată - Boicu Eugenia el s-a împăcat, partea vătămată a scris și a înaintat cerere de încetare a procesului penal în legătură cu împăcarea lor, însă nu a fost posibil de încetat procesul penal, deoarece Zoină Mihail recent s-a mai împăcat cu o parte vătămată.

Referitor la învinuirea adusă în cadrul judecării cauzei nu au fost prezentate probe concludente și pertinente în comiterea jafului de către Zoină Mihail de la partea vătămată Brînză Vasile. Instanța de judecată a ajuns la concluzia că inculpatul a comis jaful dat, bazându-se în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate.

Totodată, pedeapsa stabilită lui Zoină Mihail este prea aspră. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial,

al pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani - pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.

Instanța de judecată în baza art. 187 alin. (2) Cod penal i-a stabilit cea mai aspră pedeapsă, care poate fi numită unei persoane care se învinuiește că a comis crimă, fiind minor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2018 a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către avocatul Bernicova Maria în numele inculpatului Zoină, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatului Zoină Mihail a săvârșit infracțiunile incriminate prevăzute de art. 186 alin.(2) lit.c) și d) Cod penal, după indicii calificativi - *furtul*, adică *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită prin pătrundere în locuință cu cauzarea de daune în proporții considerabile* și a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod Penal, după indicii calificativi - *jaful*, adică *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Cu referire la motivele invocate de apărare precum că prima instanță a adoptat soluția incorectă de condamnare a inculpatului Zoină Mihail și că acesta urma a fi achitat de sub învinuirea adusă în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod Penal, instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea acțiunilor infracționale, stabilirea și individualizarea pedepsei. Instanța de apel a considerat că aceste afirmații ale avocatului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării, or, prima instanță în sentința corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludentei, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii

incriminate.

Examinând probatorul administrat, instanța de apel a considerat dovedită în afara dublilor rezonabile vina inculpatului Zoină Mihail pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Boicu Eugenia; martorului Brînză Vasile; procesul-verbal privind consemnarea celor constatate din 13.02.2017; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.02.2017; procesul-verbal privind consemnarea celor constatate din 13.02.2017; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.02.2017; recipisa semnată de Brînză Vasile a 09.02.2017; procesul-verbal privind consemnarea celor constatate din 13.02.2017; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.02.2017; raportul de expertiză judiciară nr. 501 din 16.03.2018; procesul-verbal privind consemnarea celor constatate din 25 august 2017; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 24.08.2017.

Instanța de apel a constatat că, partea apărării a contestat sentința în partea recunoașterii inculpatului Zoină Mihail vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal și în partea aplicării pedepsei penale, iar în partea recunoașterii vinovății lui Zoină Mihail în comiterea faptelor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, nu s-a contestat fiind de acord cu încadrarea faptelor de către instanța de fond, iar careva circumstanțe care ar fi ca instanța de apel să se implice în sentință în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, nu s-au atestat, prin urmare instanța de apel s-a expus numai asupra învinuirii aduse inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod Penal și în partea stabilirii pedepsei penale.

Instanța de apel a atestat că, declarațiile inculpatului Zoină Mihail privind nevinovăția sa în comitețea faptei penale incriminate prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod Penal, au fost combătute prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate Brînză Vasile, care a declarat că *la văzut pe inculpat în timpul când sustrăgea telefonul mobil de model „Samsung” și a strigat în urma lui, iar acesta văzându-l a fugit...*, și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de jaf.

Cu referire la argumentul invocat de partea apărării precum că declarațiile părții vătămate Brînză Vasile urmează a fi apreciate critic, instanța de apel le-a respins ca nefondate, întrucât declarațiile acesteia nu poartă un caracter contradictoriu, pe parcursul examinării cauzei permanent a dat același declarații, care nu sunt dubioase, coroborează cu probele scrise cercetate.

Instanța de apel a menționat că, declarațiile părții vătămate Brînză Vasile

coroborează cu alte materiale ale cauzei și anume a procesului-verbal privind consemnarea celor constatate din 25 august 2017 din care rezultă că, la 24.08.2017 orele 02.00 în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, Zoină Mihail a pătruns în locuința lui Brînză Vasile de unde în mod deschis a sustras telefon mobil de model „Samsung A-8” în sumă de 15000 lei, prejudiciu considerabil, privite în ansamblu, nu lasă loc pentru dubii în ceea ce ține de culpabilitatea lui Zoină Mihail în comiterea infracțiunii încriminate.

La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel, la fel, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite și anume infracțiunea prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod Penal, în conformitate cu art. 16 Cod penal se califică ca infracțiune mai puțin gravă, iar infracțiune prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod Penal se califică ca infracțiune gravă, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supus răspunderii penale, a recunoscut vina parțial, anterior a fost judecat pentru comiterea faptelor similare, cu antecedente penale nestinse, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia, prin urmare în privința inculpatului corect fiind aplicată pedeapsa cu închisoare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, prin care, indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În argumentarea recursului invocă următoarele:

- la stabilirea pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) CP, instanța i-a aplicat pedeapsa prea aspră. Instanța la stabilirea pedepsei conform art. 84 alin. (1) CP, urma să aplice cumul de pedepse, stabilindui o pedeapsă mai blândă;

- în partea condamnării inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) CP, inculpatul nu este de acord, deoarece la baza sentiței și deciziei, instanțele au pus declarațiile martorilor și părții vătămate, care au dat declarații contradictorii;

- prin condamnarea inculpatului în lipsa probelor directe care ar indica asupra vinovăției acestuia, instanța a încălcat principiul prezumției nevinovăției prevăzut la art. 8 CPP care prevede că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. (3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile

prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului;

- declarațiile contradictorii date de partea vătămată în privința inculpatului nu pot fi puse la baza condamnării, fiind un dubiu care urmează să fie interpretat în favoarea inculpatului;

- la adoptarea sentinței instanța n-a respectat principiul caracterului personal al răspunderii penale, prevăzut la art. 6 CP care prevede că persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție. (2) Răspunderii penale și pedepsei penale este supusă numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea penală.

6. La recursul ordinar declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, indicând că instanța de apel just a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei, corect încadrând acțiunile inculpatului și i-a stabilit o pedeapsă echitabilă, mai mult indicând că recursul urmează a fi respins ca depus peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind declarat peste termen din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.*

Din actele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 14 noiembrie 2018 în prezența procurorului, părții vătămate Brînză Vasile, inculpatului Zoină Mihail și a avocatului acestuia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 49-52 vol. II), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate pentru data de 12 decembrie 2018 ora 14:00.

Cu toate acestea, instanța de recurs atestă că inculpatul și avocatul acestuia la data stabilită nu s-au prezentat în ședința de judecată, din motive necunoscute. Astfel, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 12 decembrie 2018 doar în prezența procurorului (f.d. 53 vol. II).

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 12 decembrie 2018 a expirat la 14 ianuarie 2019, aceasta fiind și ultima zi de depunere a recursului, pe când avocatul inculpatului a declarat recursul la data de 23 ianuarie 2019, respectiv cu depășirea termenului de declarare a acestuia.

Colegiul penal menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter

imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Astfel, în urma celor menționate supra, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 14 ianuarie 2019, iar atât inculpatul, cât și avocatul acestuia au avut reala posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

Totodată, Colegiul remarcă acel fapt, că legea procesual-penală nu stabilește alte condiții de calculare a termenului pentru recurs, decât cel prevăzut la art. 422 Cod de procedură penală, și anume de la data pronunțării deciziei.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal conchide, că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către avocoatul Croitor Alexei în numele inculpatului Zoină Mihail, a fost depășit, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Zoină Mihail Xxxxx**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **08 mai 2019**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana